

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

January 2022 | HR

TGV2/E7: Europska godina mladih 2022.: osnaživanje mladih mora započeti u području klimatskih mjera

S početkom Europske godine mladih 2022. pitamo tri istaknute osobe što najviše žele da se postigne ove godine. Za sve njih prava mjera uspjeha bilo bi uključivanje mladih u odluke koje donose odrasli, a koje će biti presudne za klimu. **Adélaïde Charlier**, jedna od predvodnica pokreta štrajka učenika za klimu, ne gaji nikakve sumnje: Europska godina mladih ne smije podbaciti u tome. Potpredsjednik EGSO-a **Cillian Lohan** i europski povjerenik za okoliš **Virginijus Sinkevičius** puni su riječi hvale za europsku mladež i njihove prosvjede koji su nam otvorili oči i pogurali to goruće pitanje na vrh programa EU-a.

Available Languages:

UREDNIŠTVO

Zajedni?kim snagama za optimizam i nadu

Najprije bih htio izraziti tugu zbog neočekivane smrti predsjednika Europskog parlamenta Davida Sassolija. U svibnju 2020. predsjednik Sassoli izjavio je da nam je pandemija pokazala da Europska unija ima „veliki resurs – civilno društvo”. David Sassoli mnogo će nam nedostajati.

Već su prošle dvije godine otkad smo prvi put čuli za COVID-19. Nakon tih prvih vijesti o virusu koji bi svijet mogao zaviti u pandemiju, siguran sam da nismo očekivali da ćemo se 2022. još boriti s njime.

Dočekali smo novu godinu i opet se trudimo naći snagu za optimizam i nadu.

Krilatica francuskog predsjedanja Vijećem EU-a pogađa u srž stvari: oporavak, snaga i osjećaj pripadnosti. Ocrtavši tri okosnice predsjedništva, predsjednik Macron iznio je svoja razmišljanja o suverenijoj Europi, europskom modelu rasta i humanističkoj Europi.

Možemo se radovati što smo nadvladali probleme koje je donijela pandemija, ali čekaju nas značajni izazovi s kojima ćemo se morati uhvatiti u koštac neovisno o razvoju događaja s COVID-om.

Nova okosnica bit će obrana Europe jer zbog napetosti diljem svijeta, i u susjedstvu i u dalekim krajevima, ta pitanja dolaze do izražaja.

Bit će ključna suradnja i partnerstvo, kao što to naglašava Konferencija o zapadnom Balkanu zakazana za lipanj.

Sljedeći mjesec, zajedno s predsjednicima Charlesom Michelom i Ursulom von der Leyen, Francuska će organizirati sastanak na vrhu na kojem će se okupiti čelnici Europske unije i Afričke unije. Cilj je tog sastanka na vrhu obnoviti gospodarski i financijski novi dogovor s Afrikom. Francusko predsjedništvo želi pokrenuti program u području obrazovanja, zdravstva i klime koji odgovara izazovima s kojima se Afrika suočava.

Ova je godina već najavljena kao Europska godina mladih, a vodstvo koje su mladi pokazali kada je riječ o klimatskim pitanjima dokaz je snage angažirane kolektivne skupine društva. Pokret mladih

pogurao je zeleni program na vrh popisa političkih prioriteta. U nizu zakonodavnih prijedloga ove godine utvrdit će se problematični detalji o tome kako možemo postići ugljičnu neutralnost do 2050. Bit će to izazov koji iziskuje korjenite promjene, ali to je i jedina preostala mogućnost nakon godina zakašnjelog djelovanja u području klime i emisija. Hitno je potrebno djelovati, a silovite promjene moraju se prihvatiti, ali i držati pod kontrolom kako bi se osigurala pravednost učinka i uspostavila prava potpora za zaštitu najranjivijih skupina u društvu. Ta je filozofija postala dio opće svijesti tijekom proživljavanja globalne pandemije, koja u većoj mjeri prijeti životima ljudi iz određenih ranjivih skupina.

Naposljetku, bit će tu i zaključci Konferencije o budućnosti Europe. Na razini EGSO-a bili smo angažirani, organizirali događanja i savjetovanja te nastojali djelovati kao kanal za glasove građana i zajednica iz cijele Europe. Od ključne je važnosti da EU pronađe svoj osobni pristup i poveže se sa svim tim glasovima. Tek treba vidjeti hoće li Konferencija o budućnosti Europe ostvariti ciljeve, ali EGSO će i dalje biti poveznica za građane i osiguravati da se u raspravama o zajedničkom oblikovanju budućnosti čuju sva gledišta.

Cillian Lohan, potpredsjednik EGSO-a

KALENDAR

31. siječnja 2022., Bruxelles

Kritične sirovine: jedan od osnovnih elemenata budućnosti Europe

4. veljače 2022., Bruxelles

Ažurirani akcijski plan EU-a za borbu protiv krijumčarenja migranata za razdoblje 2021. - 2025.

11. veljače, Bruxelles

Konferencija o temeljnim pravima u digitalnom dobu

23. – 24. veljače 2022., Bruxelles

Plenarno zasjedanje EGSO-a

U našoj rubrici „U žiži” članovima i članicama EGSO-a postavljamo pitanja o važnim temama koje utječu na svakodnevni

život u EU-u.

Ovaj put riječ prepuštamo **Stefanu Backu**, izjavitelju za mišljenje o reviziji sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS), uključujući pomorski promet i rezervu za stabilnost tržišta.

STEFAN BACK: IZAZOVI I MOGUĆNOSTI REVIDIRANOG ETS-A

EGSO prijedlog o sustavu trgovanja emisijama (ETS) smatra jednim od ključnih prijedloga paketa „Spremni za 55 %” čiji je glavni cilj smanjenje emisija CO₂ za 55 % do 2030. Kako bi se to postiglo, ETS je postao ambiciozniji, a broj je dostupnih emisijskih jedinica smanjen. U prijedlogu o ETS-u ističe se da svi sektori moraju dati svoj doprinos kako bi se ostvarili ciljevi paketa „Spremni za 55 %” . Prioritet se daje emisijama iz prometa, koje se nisu smanjile od 1990.

Prijedlogom se ETS proširuje na pomorski promet, uključujući putovanja u EU i iz njega. Tako se pomorski promet pridružuje zračnom prometu koji je već obuhvaćen ETS-om. Njime se predlaže zaseban usporedni sustav za cestovni promet i zgrade, u kojem trgovci nisu operatori, već poduzeća koja distribuiraju fosilna goriva. Time se operatorima šalje cjenovni signal sličan porezu na gorivo.

Nadajmo se da će se uz pomoć revidiranog ETS-a smanjiti emisije CO₂ te potaknuti inovacije i razvoj ugljično neutralnih rješenja.

Međutim, to podrazumijeva i povećane troškove za sektore koji su dio ETS-a, što će pak utjecati na opću razinu troškova.

Time bi se također mogla oslabiti konkurentnost europske industrije, osim ako druge zemlje ne budu slijedile primjer EU-a.

Mehanizmom za ugljičnu prilagodbu na granicama nastoji se osigurati da se jeftini proizvodi proizvedeni pod manje strogim uvjetima ne mogu natjecati na tržištu EU-a. Međutim, njime nisu obuhvaćeni svi sektori, primjerice, usluge poput prometa, niti se promiče izvoz robe i usluga.

Stoga je od ključne važnosti da EU svojom klimatskom diplomacijom uspije uvjeriti druge zemlje da slijede njegov primjer.

Također postoji rizik da povećanje troškova dovede do siromaštva u području energije i mobilnosti.

Preobrazba u društvo bez emisija ugljika iziskivat će potrebu da se radna snaga usavršavanjem i prekvalifikacijom prilagodi novim zahtjevima u pogledu kompetencija.

Paketom se namjeravaju riješiti problemi tranzicije s pomoću različitih fondova: Fonda za modernizaciju, Inovacijskog fonda i Socijalnog fonda, koji će se uglavnom financirati prihodima iz ETS-a i mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama. Međutim, ako se prijedlozi usvoje, ta sredstva neće biti dovoljna za golema ulaganja potrebna za tranziciju.

Cestovni promet i zgrade te domaći vodni promet EU-a također su obuhvaćeni Uredbom o raspodjeli tereta, što znači da će se smanjenje emisija CO₂ u okviru ETS-a u tim područjima uračunati u kvote država članica za smanjenje emisija CO₂.

Međutim, to podrazumijeva i rizik od dodatnih ograničenja ako je nekoj državi članici potrebno veće smanjenje emisija CO₂.

Cestovni i pomorski promet mogli bi biti posebno teško pogođeni ETS-om jer za te sektore još uvijek ne postoje rješenja s nultom stopom emisija ugljika po razumnim cijenama.

Naposljetku, glavni izazovi utvrđeni u mišljenju EGSO-a su:

- povećanje troškova koje će utjecati na industrijski i uslužni sektor EU-a te rizik smanjenja konkurentnosti na svjetskom tržištu,
- rizik od siromaštva u području energije i mobilnosti,
- potreba za prilagodbom industrijskog sektora i sektora usluga,
- prekvalifikacija i usavršavanje radne snage,
- privlačenje ulaganja potrebnih za pregovore o tranziciji (fondovi EU-a će biti od koristi, ali nisu ni približno dovoljni),
- uvjeravanje drugih država da slijede primjer EU-a, što će biti ogroman izazov za klimatsku diplomaciju EU-a.

Organizirano civilno društvo snažno podupire ciljeve koji se paketom žele ostvariti. Međutim, kako bi paket bio uspješan, važno je pravodobno ukazati na probleme i pronaći odgovarajuća rješenja.

Izazovi su veliki, ali ako ih svladamo moći ćemo ostvariti goleme koristi od predvodništva EU-a na putu prema ugljično neutralnom svijetu. Uspijemo li riješiti socijalna pitanja i stvoriti potrebna ulaganja, možemo biti predvodnici na putu prema ugljično neutralnom svijetu.

Stefan Back, član EGSO-a

LUCA JAHIER: IN MEMORIAM DAVID SASSOLI, PREDSJEDNIK EUROPSKOG PARLAMENTA, PREMINUO 11. SIJEČNJA 2022.

**S neizmjernom tugom i nenadoknadivim osjećajem praznine
opraštamo se od prijatelja, utjecajnog novinara, iskusnog i iznimnog političara, velikog**

zagovornika Europe. Za njega možemo doista reći da je promijenio povijest Europske unije tijekom pandemije jer je održao Parlament otvorenim i uvijek bio na strani najslabijih. To je dokazao i neuobičajenim inicijativama, primjerice kada je u prvom valu pandemije zatražio da se jedna od zgrada Parlamenta isprazni i stavi na raspolaganje ženama i samohranim majkama oboljelima od COVID-a 19 kao mjesto za prihvata i oporavak.

Europa može ostvariti još mnogo toga ako to budemo u stanju učiniti zajedno; ako budemo u stanju političku borbu staviti u službu naših građana i ako Parlament bude spreman saslušati njihove želje, strahove i potrebe. To je poruka Davidovog političkog djelovanja i trajno obilježje njegovog obnašanja dužnosti predsjednika Europskog parlamenta, na koju je gotovo neočekivano izabran nakon europskih izbora 2019.

Imao je dar za postizanje dogovora u Parlamentu koji je politički mnogo više razjedinjen nego u dosadašnjim sazivima, zahvaljujući kojem je predsjednici Ursula von der Leyen uspio osigurati višebrojniju većinu od onih koje su imali njezini prethodnici, i to na temelju političkog programa koji donosi velike promjene i koji je u velikoj mjeri usmjeren na tranzicije potrebne da bi se postigla održiva, inovativna, socijalna i strateški autonomna Europa zasnovana na vrijednostima i pravima. Nedvosmisleno je podržavao poduzimanje svih mjera nužnih za svladavanje krizne situacije koju je uzrokovala pandemija, čime je osigurao najšire moguće demokratsko sudjelovanje u donošenju brojnih hitnih odluka koje su promijenile lice Europe. Neumorno je radio sve do zadnjeg odlučnog koraka, zahvaljujući kojem su u samo nekoliko mjeseci prijedlozi predsjednika Macrona, premijerke Merkel i Europske komisije pretvoreni u najopsežniji plan za oporavak i otpornost u povijesti Europe, i to uz rijetko viđenu ujedinjenu podršku Europskog parlamenta.

Bio je častan i ljubazan čovjek, novinar i političar. Imao je osjećaj za mjeru i osjećaj svoje vlastite mjere. Jedan je od rijetkih kojem ni mediji ni visoki položaji nisu dali (lažni) osjećaj svemoći. David Sassoli svoja je tri prirodna talenta – dosljednost, odanost i ljubaznost – iskoristio kao najmoćnije oružje svog života i svog političkog djelovanja. Često sam osobno surađivao s njime i ne mogu zaboraviti njegov osmijeh i njegov pogled, kojima je uvijek tražio osobnu poveznicu sa sugovornikom. To je doista bio način njegovog ophođenja s drugima i ključ njegovog uspjeha.

Bio je primjer za sve nas: imao je osmijeh za svaku osobu i u toj mudroj blagosti pronalazio energiju za zajedničko djelovanje, za rad u interesu javnosti. Njegovi su korijeni katolička demokracija i istinska duboka produhovljenost nadahnuta ličnostima kao što su David Maria Turoldo, čije je ime nosio, Giuseppe Dossetti i Giorgio La Pira, čiju je baštinu, kao novinar, prenio široj publici.

Želio bih citirati nekoliko riječi iz Davidove posljednje, božićne poruke, snimljene nekoliko dana prije nego što je ponovno primljen u bolnicu: „Nada smo mi, kad ne okrećemo glavu od potrebitih, kad ne dižemo zidove na našim granicama, kad se borimo protiv svih nepravdi: najljepše želje svima nama i neka nas uvijek prati nada!

Hvala ti, Davide. Najtopliji pozdrav Sandri i djeci koje si toliko volio.

Luca Jahier

lang="IT" style="color:black">Članak je objavljen na talijanskoj web-stranici VITA 11. siječnja 2022.

Luca Jahier, talijanski novinar, član Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 2002. i njegov predsjednik od 2018. do 2020.

„PITANJE ZA...”

Pitanje za...

U našoj rubrici „Pitanje za...” zamolili smo člana EGSO-a Thierryja Libaerta da odgovori na jedno aktualno pitanje koje kontinuirano privlači pozornost javnosti, a to je borba protiv dezinformiranja.

Thierry Libaert član je EGSO-a od 2010. godine. Član je Skupine „Raznolikost Europe”. Autor je brojnih knjiga i članaka o Europi, komunikaciji, okolišu i krizama. Osoba je za kontakt francuskoga izaslanstva. Thierry Libaert supredsjedatelj je Interesne skupine za potrošače i okoliš. (ehp)

Borba protiv dezinformiranja mora postati apsolutni prioritet

EGSO info: Izvjestitelj ste za mišljenje o Smjernicama Europske komisije za jačanje Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija, koje je EGSO usvojio na plenarnom zasjedanju u prosincu 2021. U kojoj su mjeri dezinformacije prijetnja demokraciji te što i kako civilno društvo treba poduzeti da bi se spriječilo širenje lažnih vijesti?

Thierry Libaert: Dezinformacije su prijetnja demokraciji jer potkopavaju naše povjerenje u javne institucije i znanost. Između složene istine i lažnih, ali lako razumljivih informacija, često dajemo prednost lažnim informacijama. Dezinformacije nisu samo pitanje lakovjernosti. Ponekad se one plasiraju iz geopolitičkih razloga radi destabilizacije, primjerice uoči izbora.

Bît je mišljenja usvojenog 9. prosinca 2021. u tome da se od Europske komisije traži da odlučnije djeluje na suzbijanju pojave dezinformacija, a ne samo da ublažava njihove posljedice. Požar uvijek možemo pokušati lokalizirati, ali mnogo je korisnije spriječiti njegovo izbijanje.

Postoje brojni načini borbe protiv dezinformacija. Jedan je od njih borba protiv njihove monetizacije. Naime, u našoj smo radnoj skupini shvatili da su dezinformacije pravi biznis. Budući da lažne informacije u prosjeku kruže šest puta brže od točnih, da se više dijele i komentiraju, one stvaraju veću aktivnost za pojedinu internetsku platformu. Zbog toga je vjerojatnije da će ta platforma privući veći broj oglašivača. Procjenjuje se da se na to svake godine troši više od 400 milijuna eura.

Ne treba vjerovati da se dezinformiranje događa samo na društvenim mrežama i velikim digitalnim platformama. Odgovornost nose i tradicionalni mediji, prije svega televizijski kanali koji kontinuirano prenose informativne emisije, koji u studio pozivaju širok raspon pseudostručnjaka. Mediji bi trebali više voditi računa o istinskoj kvaliteti svojih gostiju, a treba se pozabaviti i medijskom pismenošću kako bi javnost mogla bolje dešifrirati ono što čuje.

Borba protiv dezinformiranja ni u kojem slučaju ne smije poslužiti kao izlika za napad na slobodu izražavanja. Glavni je cilj medijske pismenosti koju preporučujemo omogućiti svima da jasno razlikuju znanstvene podatke od pukih uvjerenja ili mišljenja. Pristaše Donalda Trumpa u SAD-u i populistu u Europi, posebno oni koji su u Ujedinjenom Kraljevstvu bili uzrok Brexitu, jasno su ukazali na opasnost širenja lažnih informacija za naše demokracije.

Poruka koju je Odbor htio prenijeti jest da borba protiv dezinformiranja mora postati apsolutni prioritet.

POGODITE TKO NAM JE U GOSTIMA...

Gost iznenađenja

Svakog vam mjeseca u našoj rubrici „Gost iznenađenja“ predstavljamo osobu iz javnog života čiji su rad i angažman nadahnuće drugima.

U siječnju su naši gosti iznenađenja Maria Demertzis, zamjenica direktora europske skupine za strateško promišljanje Bruegel, osnovane u Bruxellesu 2005. i specijalizirane za gospodarstvo, i Jean-Dominique Giuliani, predsjednik Zaklade Robert Schuman u Parizu. Zaklada je osnovana 1991. nakon pada Berlinskog zida i djeluje u korist europskog projekta. Naši gosti opisuju nam izazove i ciljeve francuskog predsjedanja Vijećem EU-a na prekretnici razvoja Europe.

Maria Demertzis zamjenica je direktora skupine za strateško promišljanje Bruegel. Prethodno je radila u Europskoj komisiji i odjelu za istraživanja Nizozemske središnje banke. Također je obnašala akademske dužnosti na fakultetu Harvard Kennedy School of Government u Sjedinjenim Američkim Državama i na Sveučilištu Strathclyde u Ujedinjenoj Kraljevini, gdje je doktorirala ekonomiju. Objavila je velik broj članaka u međunarodnim sveučilišnim časopisima i redovito pridonosila izradi politika Europske komisije i Nizozemske središnje banke.

Jean-Dominique Giuliani od 2000. predsjedava Zakladom Robert Schuman u Parizu. Bivši je posebni savjetnik Europske komisije, a bio je i pravosudni savjetnik u francuskom Državnom vijeću, direktor kabineta predsjednika francuskog Senata Renéa Monoryja (1992. – 1998.), direktor opće uprave skupine Taylor Nelson Sofres (1998. – 2001.) i predsjednik sveučilišta ILERI (Slobodni institut za studije međunarodnih

odnosa) (2019. – 2021.). Osnivač je poduzeća J-DG.com – International Consultants, a član je i nadzornog odbora društva ARTE France. Autor je brojnih djela o Europskoj uniji, kao što je *La grande bascule – Le XXIe siècle européen* (Velika prekretnica – europsko 21. stoljeće, 2019.), i sudjeluje u uređenju publikacije *Atlas permanent de l'Union européenne* (Stalni atlas Europske unije, 2021.) Urednik je i redovito surađuje s raznim medijskim kućama, a zahvaljujući svom stručnom znanju u Francuskoj i inozemstvu često govori o europskim pitanjima, za koja se smatra jedim od najvećih stručnjaka. (ehp)

Maria Demertzis: Novi model rasta u Europi

S početkom nove godine Francuska je preuzela predsjedanje Vijećem Europske unije. Općenito uzevši, za predsjedanje je od početka izrazila velike ambicije, a u njegovu je središtu program razmatranja novog modela rasta za Europsku uniju, što je apsolutno nužno u ovo doba dubinskih promjena.

Iako će glavni sastojci rasta - obrazovanje i vještine, poduzetništvo i financije te država koja dobro funkcionira i ima jake institucije - biti uvijek potrebni, uvjerljiv i održiv rast zahtijevat će trostruku promjenu.

Za ostvarivanje rezultata najbitnija je politička suradnja, a ne natjecanje. Koncepti tržišnog natjecanja i ravnopravnih uvjeta

nadahnjuju većinu postojećih nacionalnih i međunarodnih propisa. Međutim, pojava globalnih tehnoloških divova i ulazak Kine na globalna tržišta ukazuju na to da je vrlo teško nadzirati i održavati uvjete kojima se jamči pošteno tržišno natjecanje za sve. Koncept ravnopravnih uvjeta pretpostavlja da smo svi ravnopravni. Iako bismo htjeli da je tako, činjenica je da sve zemlje nisu iste. Nastojanjem da se osiguraju jednaki uvjeti za sve to se zanemaruje. S druge strane, suradnjom i koordinacijom nastoje se postići rezultati koji su prihvatljivi za sve. To znači da težište u donošenju odluka treba prebaciti na pitanje kako to ostvariti.

Uzmimo primjer Europe. EU može puno više dobiti ako svoje interne mjere [koordinira](#) i pokuša jednoglasno nastupati prema van. Odlučan, brz i jasan odgovor EU-a tijekom krize uzrokovane pandemijom, svakako usporedi li se s odgovorom tijekom financijske krize, pokazao je koliko suradnja može biti djelotvorna u postizanju dobrih rezultata.

Treba nam istinska ekologija, a ne zeleni marketing. EU je bez sumnje i s dobrim razlozima postavio nevjerojatno ambiciozne ciljeve svoje klimatske politike. Međutim, EU mora riješiti velike [probleme](#), uključujući i one oko vlastite iskrenosti, želi li [s riječi prijeći na djela](#). Novoobjavljena taksonomija onoga što zapravo čini zelena ulaganja primjer je vrlo važnog alata, ali alata koji se u tom smislu može dovesti u pitanje. Isto tako, Europska središnja banka, važan akter u vezi s tim pitanjem, s pravom je uvrstila ozelenjivanje monetarne politike u svoje glavne ciljeve, ali ne posjeduje instrumente nužne da to ostvari te nije u položaju da snosi [troškove neuspjeha](#) u ostvarivanju klimatskih ciljeva, a da ne naštetiti drugim svojim financijskim ciljevima. Slično tomu, iako je EU uspješan u ozelenjivanju svoje proizvodnje, daleko je od toga kad se radi o potrošnji. Pokušaj oporezivanja uvoza koji zagađuje okoliš, što će se vjerojatno ostvariti, dobar je korak u tom smjeru, no treba se pobrinuti za to da se njime ne uskrati pristup siromašnijih zemalja tržištu EU-a. EU će tu, unatoč vrlo očitim pokušajima manipulativnog zelenog marketinga, morati uspostaviti

osjetljivu ravnotežu.

Vrijeme je za sklapanje saveza „s onima koji imaju različito mišljenje”. Previše često čujemo da su za rješavanje globalnih problema potrebni strateški savezi istomišljenika. Vođena željom za napretkom, Europa, što je na neki način razumljivo, mora razgovarati s onima koji razmišljaju i govore kao i ona. Argument za to je da će tako imati veću težinu, a samim time i veću pregovaračku moć za razgovor s onima koji ne misle isto. Međutim, kad je riječ o rješavanju globalnih problema, djelomični strateški savezi koji sklapaju sporazume moraju zatim o tim sporazumima obavijestiti i „drugu stranu”. A oni koji su na drugoj strani ne žele da im se sporazumi serviraju po načelu „uzmi ili ostavi”. Kad su u pitanju globalna javna dobra, kao što je klima, svi moraju u pregovorima biti „na istoj strani” i doprinosti brzinom razmjernom svojim sposobnostima. Želimo li ostvariti trajni napredak, nužno je komunicirati s onima koji ne dijele naše mišljenje.

Potrebno je malo promijeniti smjer kad je riječ o rješavanju globalnih i domaćih problema. Ne možemo si više priuštiti „savršenu konkurenciju”, dobre namjere ili razgovarati samo s onima koji misle kao mi. Nadajmo se da će 2022. biti godina u kojoj ćemo napraviti taj dodatni korak.

Maria Demertzis, zamjenica direktora Bruegela

Jean-Dominique Giuliani: 2022. – izvrstan trenutak za aktivan oporavak

Europska unija sa svakom krizom napreduje. Suočena s virusom, uspjela je uprengnuti snage i u području zdravstva, a i na gospodarskom planu. Već odavno duh suradnje među državama članicama nije tako brzo doveo do konkretnih rezultata. Cjepiva su stigla i izvoze se i u treće zemlje u kojima su potrebna. Golema potpora gospodarstvu daje rezultate i potiče na promišljanje o potrebnim promjenama u gospodarskom upravljanju u Uniji. Europska središnja banka ponovno je pokazala svoju ulogu štita i čuvara Europljana tako što je omogućila potporu preopterećenim financijskim tokovima.

Unija mora iskoristiti svoju reaktivnost i nastaviti s promjenama.

Suočava se s dvama velikim, možda čak životno važnim pitanjima: prosperitet i sigurnost. Mora donijeti pravila za funkcioniranje svog gospodarstva prilagođena izazovima digitalne i ekološke transformacije. Zajedničkim korištenjem tržišta može mobilizirati znatna sredstva za ulaganja u budućnost. Zajednički dug ne bi trebao zabrinjavati ako je riječ o ulaganju i prelasku na novo gospodarstvo. EU mora što prije utvrditi potrebe i prihvatiti preispitivanje svojih načela gospodarskog upravljanja.

Sigurnost Unije trenutno je pod prijetnjom revizionističkih sila na njezinim granicama, koji se ne mogu natjecati s njezinom ekonomskom snagom i stoga traže bilo kakve izlike da je uznemire, destabiliziraju i suprotstave joj se. Na temelju svojih pacifističkih načela Europljani i Europljanke moraju naučiti kako se pripremiti za rat kako bi ga mogli izbjeći. Dobiti rat prije nego što uopće počne izraz je snažne volje za stjecanjem istinske autonomije misli i djela.

Ako Europljani i Europljanke ispune ta dva zahtjeva, to će obilježiti novu eru izgradnje Europe.

Tiha snaga Europske unije, udružena radi suočavanja s izazovima koji joj se nameću, najbolja je promidžba njezinog modela slobode i solidarnosti. U solidarnosti sa svakom od svojih članica i u organizaciji solidarnog djelovanja među svim skupinama europskog stanovništva, Unija je predvodnik modela društva u kojem je čovjek u središtu društvene organizacije. Mora biti ponosna na taj model i stajati iza njega pred novim autokratskim suparnicima koji ga osporavaju.

Stoga ne smije susprezati ni snagu ni kreativnost u gospodarstvu. Mora znati pokazati odvažnost, i budućnost će joj se osmjehnuti.

Jean-Dominique Giuliani: predsjednik Zaklade Robert Schuman

NOVOSTI IZ EGSO-A

Pretvoriti oporavak u uspjeh: EGSO naglašava ključnu ulogu organiziranog civilnog društva

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) i Europska komisija moraju surađivati na izgradnji Europe koja će moći prevladati pandemiju i učvrstiti oporavak – prosperitetne, socijalno uključive i ekološki održive Europe. To je bila glavna poruka koju je

predsjednica EGSO-a Christa Schweng uputila predsjednici Europske komisije Ursuli von der Leyen i potpredsjedniku za međuinstitucijske odnose i predviđanja Marošu Šefčoviču na plenarnom zasjedanju EGSO-a u prosincu.

Izražavajući zadovoljstvo zbog toga što su mnogi prijedlozi i preporuke EGSO-a, navedeni u rezoluciji EGSO-a iz lipnja 2021., uzeti u obzir u Programu rada Europske komisije za 2022. godinu, predsjednica Schweng izjavila je da su „naši prioriteti bliski prioritetima Europske komisije, koju ćemo i dalje podržavati u provedbi njezinih ambicioznih ciljeva. Isto tako, moramo se pobrinuti za razvoj i procvat organiziranog civilnog društva u otvorenom društvu koje bi se temeljilo na vrijednostima. Udružimo snage kako bismo Europu učinili doista sjajnim mjestom za život i uspjeh!“

Predsjednica von der Leyen odala je priznanje radu EGSO-a i izjavila da je „Odbor oduvijek pružao podršku, ali i odlučno obavljao svoju misiju kako bi se čuo glas građana i građanki – glas poduzeća, radnika i radnica te drugih organizacija civilnog društva. Bili smo i ostat ćemo bliski partneri, kako u godišnjem planiranju politika tako i u osmišljavanju naše dugoročne vizije.“

Potpredsjednik Šefčovič nadovezao se zahvalivši Odboru na bliskoj suradnji s Europskom komisijom i naveo da su zahvaljujući tome „veze između dviju institucija itekako žive“ i da su „članovi i članice EGSO-a najbolji ambasadori Europske unije.“ (mp)

Europska godina mladih 2022: Usredotočimo se na rezultate, ne na promidžbu

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) pozdravlja proglašenje 2022. Europskom godinom mladih, ali upozorava da se ona ne bi smjela svesti na puke promotivne aktivnosti već jasnim planovima i angažmanom pridonijeti strategiji EU-a za mlade. Inicijativa mora doprijeti do najranjivijih skupina mladih i onih koji žive u područjima u nepovoljnom položaju.

Da bi to postigao, EU treba razviti jasne pokazatelje i ciljeve usmjerene na politike za mlade i na djelovanje u različitim sektorima jer aktivnosti koje će se organizirati ne smiju postati same sebi cilj, izjavio je EGSO u [mišljenju](#) o Europskoj godini mladih 2022.

„EGSO s veseljem iščekuje svoj pozitivni angažman u okviru Europske godine mladih 2022. Želimo ostvariti konkretne rezultate za mlade Europljane i Europljanke u područjima politika koje će utjecati na njihov život“, izjavio je izjavitelj koji radi na tom mišljenju, **Michael McLoughlin**.

Međutim, EGSO izražava zabrinutost zbog rasporeda i prioriteta, koji se čine prenatrpanima jer sadrže velik broj obveza i upućivanja na druge inicijative, proračune i područja politika.

„Važno da prijedlog bude jasan i precizan. Katkad treba poduzeti manje da bi se postiglo više. Postoji bojazan da se zbog dugačkog popisa područja politika i zajedničkih obveza neće moći jasno razaznati ishodi, odgovornosti i rezultati“, naglasio je McLoughlin.

EGSO se slaže s time da je odluka o posvećivanju 2022. godine mladima donesena u pravom trenutku i u pravom kontekstu. Kriza uzrokovana COVID-om 19 posebno je teško pogodila mlade i imat će dugotrajne posljedice za njihovo obrazovanje te njihovu socijalnu, financijsku i mentalnu dobrobit. Međutim, EGSO se boji da je prijedlog razvijen vratolomnom brzinom.

To bi moglo dovesti do toga da se važne inicijative povezane s mladima koriste u političke svrhe, a ne u cilju dugoročnog sustavnog razvoja.

Moglo bi i omesti provedbu Godine mladih na nacionalnoj razini jer su nacionalna tijela u raznim državama članicama imala vrlo malo vremena za osmišljavanje mjera, a mogla bi imati i problema s pronalaženjem sredstava za pokrivanje troškova predviđenih aktivnosti.

EGSO stoga predlaže da se proračun s predloženih 8 milijuna poveća na 10 milijuna eura i da se iz tog iznosa dva milijuna izdvoji za koordinaciju na nacionalnoj razini. To je potrebno želimo li osigurati dovoljan učinak i potaknuti sudjelovanje. (II)

Borba EU-a protiv dezinformacija mora biti usmjerena protiv onih koji ih šire, ali i na zaštitu temeljnih prava

EGSO u nedavno usvojenom mišljenju poziva na veću usmjerenost na osobe i organizacije koje su izvor dezinformacija, kao i na davanje prednosti prevenciji nad uklanjanjem posljedica.

Uslijed pandemije COVID-a 19 jasno se pokazalo koliko je velika prijetnja koju predstavljaju dezinformacije. U tom je kontekstu nakon kritične procjene stanja Europska komisija u svibnju 2021. objavila [smjernice](#) čiji je cilj jačanje Unijina [Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija](#) radi veće sigurnosti i pouzdanosti na internetu.

U [mišljenju](#) sastavljenom kao odgovor na te smjernice EGSO napominje da se Komisija previše bavi sadržajem i upravljanjem sadržajem, a nedovoljno subjektima koji ga šire.

„Sadržaj se neprestano mijenja, platforme se razvijaju, ali glavni akteri u biti ostaju isti, baš kao i njihovi motivi“, tvrdi izjavitelj za to mišljenje **Thierry Libaert**.

EGSO napominje da je dezinformiranje sve unosniji posao i pozdravlja usredotočenost Komisije na suzbijanje financijske dobiti koju ono generira. Lažne informacije šire se šest puta brže od istinitih, dobivaju više „lajkova“ i češće ih se dijeli, imaju veći odjek, privlače više pozornosti i imaju širu publiku, zbog čega generiraju veću tržišnu vrijednost i dobit od oglašavanja.

Kao što je nedavno razotkrila Frances Haugen, zviždačica iz Facebooka, njezin poslodavac ne samo što se nije borio protiv te pojave nego ju je učinio sastavnim dijelom svojeg poslovnog modela.

Stoga bi Komisija radi uspješnijeg suzbijanja dezinformacija na samom njihovom izvoru trebala razmotriti mogućnost uvođenja cijelog „arsenala“ ekonomskih, pravnih i financijskih instrumenata koji bi bili u većoj mjeri obvezujući i ne bi bili ograničeni samo na dobrovoljna obećanja oglašivača na internetu.

„Europska unija mora ojačati kapacitete kako bi bila kadra uspješno se boriti protiv dezinformacija koje sustavno šire neprijateljske sile, često pod pokroviteljstvom vlada određenih trećih zemalja, kao što su Rusija i Kina“, napominje izjavitelj.

Nacionalnim vlastima potrebna je veća podrška obavještajnih službi, poručuje EGSO pozivajući na suradnju i razmjenu znanja na razini cijelog EU-a. S obzirom na ugroženost slobode medija i pravosudnih sustava u nekoliko zemalja EU-a, Komisija mora osigurati da se borba protiv dezinformiranja ne iskoristi kao izlika za ograničavanje javnih sloboda – u prvom redu slobode izražavanja.

Komisija bi osobito u zemljama koje graniče s Rusijom svoje djelovanje trebala više usmjeravati na sadržaje koji nisu na engleskom te na manje poznate platforme, kao što su VKontakte, Rumble, Odysee, Gab i Parler, ali i na velike igrače. Manje platforme možda imaju manje korisnika, ali mogu biti netransparentnije i lakše dopirati do određenih skupina.

Budući da se neprestano pojavljuju nove mreže, da su sredstva kojima se one koriste tehnički sve naprednija (npr. uvjerljivi krivotvoreni sadržaj) te da neke aplikacije imaju i odlike platforme i odlike sustava za

razmjenu osobnih poruka (npr. Telegram), nove rizike treba uklanjati čim ih se otkrije. (dm)

[EGSO poziva Europsku komisiju da bude ambicioznija u naporima za povećanje održivosti gospodarstva i financija EU-a](#)

Na svojem posljednjem plenarnom zasjedanju Europski gospodarski i socijalni odbor održao je raspravu u kojoj je sudjelovala europska povjerenica McGuinness, a tema je bila postizanje zelenijeg, održivijeg i digitaliziranijeg europskog gospodarskog i financijskog sustava.

Na plenarnom zasjedanju usvojeno je više mišljenja kojima se nastoji utrti put prema istinski održivijem EU-u. U jednom samoinicijativnom mišljenju EGSO predlaže da se razvije niz novih pokazatelja uz BDP i pomoglo u tranziciji. U drugom mišljenju EGSO podržava cilj preusmjeravanja ulaganja, ali smatra da su mnoge mjere koje je Europska komisija predložila u svojoj obnovljenoj strategiji održivog financiranja često nedovoljno odlučne i ne uzimaju u obzir ključni koncept socijalne održivosti. Nadalje, taksonomijom EU-a nisu u jednakoj mjeri obuhvaćeni okolišni i socijalni ciljevi te postoje nejasnoće u pogledu kontroverznih gospodarskih djelatnosti. Naposljetku, u trećem mišljenju EGSO pozdravlja ideju o novom dobrovoljnom europskom standardu za zelene obveznice i iznosi ključne preporuke o tome kako ga pretvoriti u istinski snažan instrument za usmjeravanje ulagača prema ulaganjima u projekte koji imaju pozitivan učinak na okoliš. (tk)

[Volontiranje zaslužuje veće priznanje u EU-u](#)

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) pozvao je EU i države članice da pruže sustavnu i pomno promišljenu potporu volontiranju. Time bi se priznao golem učinak volontiranja na socijalni razvoj Europe i njegova ključna uloga u provedbi UN-ovih ciljeva održivog razvoja i poticanju socijalne uključenosti.

U svojem [samoinicijativnom mišljenju](#) o volontiranju, EGSO je pozvao EU da 2025. proglasi Europskom godinom volontera, proširi programe volontiranja i financiranje EU-a na starije osobe i razvije metodu na razini EU-a za prikupljanje podataka o volontiranju koje bi zemlje i organizacije mogle dijeliti.

Izvjestitelj za mišljenje Krzysztof Pater rekao je da budućnost Europe neće oblikovati donositelji odluka, političari ili organizacije civilnog društva, već aktivni građani i volonteri koji svoje slobodno vrijeme posvećuju dobrobiti društva.

U Europi svake godine volontira svaki peti građanin. Nedavno istraživanje pokazalo je da je svake godine 25 % mladih Europljana bilo uključeno u organiziranu volontersku aktivnost. Volonteri svih dobnih skupina i sredina svakodnevno posvećuju svoje vrijeme aktivnostima za druge ljude ili okoliš, jačajući time društvo i gradeći održivu budućnost.

„Potrebna je sustavna i puna potpora, kako na razini EU-a tako i na razini država članica, jer je učinak volontiranja višestruko veći od potencijalnog troška“, rekao je g. Pater. Prema dostupnim podacima, aktivnost volontera ima stvarnu gospodarsku vrijednost, koja u brojnim zemljama iznosi više od 2 % BDP-a.

Od posljednje Europske godine volontiranja 2011., volontiranje je počelo postupno nestajati s europskog dnevnog reda. Pojavljuje se samo sporadično – EU je pokrenuo inicijativu Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a i Europske snage solidarnosti te je postavio volontiranje kao prioritetnu temu u okviru programa Europa za građane.

EGSO smatra da doprinos volontera te dobrobit i osjećaj povezanosti koje oni doživljavaju zaslužuju veće priznanje. (II)

Nacionalni planovi oporavka: prilika za suzbijanje nezaposlenosti mladih

Zbog COVID-a 19 nezaposlenost mladih porasla je u mnogim državama članicama, što je povećalo broj mladih koji ne rade, ne školuju se i ne osposobljavaju (NEET). U nedavno sastavljenom samoinicijativnom mišljenju Europski gospodarski i socijalni

odbor (EGSO) tvrdi da nacionalni planovi za oporavak predstavljaju jedinstvenu priliku za promjenu tog trenda i osiguravanje dostojanstvenog rada za sve mlade Europljane.

„Nacionalni planovi za oporavak jedinstvena su prilika koju treba iskoristiti, uz uključivo upravljanje i u otvorenom i transparentnom dijalogu“, poručuje izjaviteljica za mišljenje **Nicoletta Merlo**.

Izražavajući žaljenje zbog toga što se tijekom izrade nacionalnih planova za oporavak nisu odvijala „značajnija savjetovanja sa socijalnim partnerima, organizacijama mladih ili organiziranim civilnim društvom“, izjaviteljica Merlo rekla je da EGSO poziva na uključivanje tih dionika u provedbu i praćenje tih planova.

„Na taj način možemo očuvati socijalni dijalog na nacionalnoj razini, što je ključno za ispravnu potrošnju javnog novca usmjerenu na uključiv oporavak. Želja nam je da države članice stvaraju kvalitetna radna mjesta i uključive usluge za mlade, a pogotovo one s invaliditetom i one koji su ranjivi iz bilo kojeg drugog razloga“, naglasila je izjaviteljica Merlo.

U planovima bi posebnu pozornost trebalo posvećivati usavršavanju mladih kojima je ono potrebno, a poseban bi naglasak trebalo staviti na ugovore na neodređeno radno vrijeme i pristojne radne uvjete, čime bi se ograničio rizik od toga da mnogi mladi radnici rade na nesigurnim radnim mjestima, što se sada nerijetko događa.

Prema nedavno objavljenim podacima Eurostata, svaka šesta osoba mlađa od 30 izgubila je posao zbog ekonomskih posljedica izazvanih pandemijom COVID-a 19. Posebno zabrinjava sve veći broj osoba u skupini NEET, čije se stanje dodatno pogoršalo zbog napuštanja škole, nedostatka adekvatnog usmjeravanja, nedostatka mogućnosti zapošljavanja i otkaza.

Jedan od načina na koji se mlade može spriječiti da prerano napuste školu jest promicanje kvalitetnih programa pripravništva, koji također mogu pomoći mladima da se lakše integriraju na tržišta rada. Zbog toga EGSO poziva na zabranu neplaćenog stažiranja i na pristojnu naknadu za sve pripravnike. (II)

EGSO smatra da je partnerstvo EU-a i SAD-a temelj demokracije, mira i sigurnosti

S obzirom na ekspanzionizam Kine i Rusije, obnovljeno i pouzdano transatlantsko partnerstvo ključno je za održavanje međunarodnog i pravnog poretka i mira. EGSO podržava ideju Saveza demokracija kako bi se osigurao znatan utjecaj civilnog društva u zajedničkoj obrani univerzalnih vrijednosti i prava.

EGSO u [samoinicijativnom mišljenju](#) usvojenom na plenarnom zasjedanju u prosincu ističe da bi EU i SAD zajedno trebali biti čuvari vladavine prava i zaštitnici ljudskih prava za sve te pojašnjava važnost transatlantskih odnosa za položaj Europe u svijetu.

Christian Moos, izvijestitelj za mišljenje, naglašava: „Ideja univerzalnih ljudskih prava i dalje zbližava velike dijelove EU-a i slobodne demokracije u svijetu, prije svega Sjedinjene Američke Države.“

Suizvijestitelj **Peter Clever** naglašava: „Univerzalnost ljudskih prava dolazi do izražaja u ovoj opsežnoj obvezi koju svi dobrovoljno preuzimamo radi ostvarivanja [tih prava]. Upravo su zato toliko dragocjena kao temelj dijaloga i razumijevanja.“

U tu svrhu EGSO snažno naglašava da samo dinamično civilno društvo može stvarati entuzijazam i štititi vrijednosti te potiče EU da uspostavi transatlantsku platformu za organizirano civilno društvo s kontaktnim točkama u Sjevernoj Americi i Europi. Osim toga, transatlantski dijalog civilnog društva trebao bi se temeljiti na nizu tema, uključujući ljudska prava, dezinformacije i djelovanje u području klime.

EGSO snažno podržava ideju Saveza demokracija i poziva EU da rame uz rame s SAD-om i drugim svjetskim demokracijama provodi „strategiju kooperativnog obuzdavanja“ prema Kini. Tom bi se strategijom – uz poštovanje i zaštitu legitimnih kineskih interesa – dali jasni i odlučni diplomatski odgovori u slučajevima kršenja prava, kao što se događa s Ujgurima i hongkonškim prosvjednicima. (at)

[EGSO usvojio mišljenje „Paket zakonodavnih mjera za sprečavanje pranja novca”](#)

Europska komisija podnijela je 2021. suzakonodavcima i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru novi zakonodavni paket za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma.

U mišljenju usvojenom na plenarnom zasjedanju u prosincu EGSO je u potpunosti podržao prijedloge iz zakonodavnog paketa, ali je naglasio hitnost provedbe tih mjera i predložio bitne dodatke. Iskazana je i široka potpora osnivanju novog Tijela za sprečavanje pranja novca (AMLA). Odbor je, osim toga, ponovio svoj prijedlog da se uspostavi Europski pakt za borbu protiv ponašanja koje šteti etičkim i političkim načelima naših demokracija i ugrožava javna dobra, a predložio je i osnivanje novog tijela za savjetovanje s civilnim društvom u području borbe protiv pranja novca. Isto tako, Odbor je naveo da je potrebno hitno provesti Uredbu o kryptoimovini, ali i da bi Europska komisija također trebala poticati hitne mjere u vezi s odgođenim i nepotpunim prenošenjem prethodnih direktiva o sprečavanju pranja novca u nekim državama članicama te da bi trebala uvesti posebne mjere za praćenje fiktivnih poduzeća. Osim toga, trebala bi razmotriti kako proširiti mjere kako bi se one primjenjivale i na kanale pranja novca izvan financijskog sustava. Naposljetku, EGSO je izrazio čvrsto uvjerenje da je potrebno sastaviti novi, realističan i sveobuhvatan popis visokorizičnih trećih zemalja. (tk)

[Zelena tranzicija nije znanstvena retorika, ve? pitanje preživljavanja](#)

Na [Konferenciji o geopolitičkim aspektima zelenog plana](#), koju je EGSO održao zajedno s [Mrežom UN-a za rješenja za održivi razvoj \(SDSN\)](#), istaknute su velike geopolitičke implikacije zelenog

plana, i za Europu i za cijeli svijet. EGSO je spreman odigrati svoju ulogu u tom procesu i pobrinuti se za jasan osjećaj odgovornosti civilnog društva za europski zeleni plan.

Prema podacima iz [izvješća o odstupanju emisija](#) objavljenom u listopadu 2021., gotovo 30 godina nakon donošenja Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime došlo je do ogromnog povećanja emisija plinova štetnih za klimu.

Christa Schweng, predsjednica EGSO-a, naglasila je: „Zelena je tranzicija upravo zbog toga pitanje opstanka i za Europu i za cijeli svijet. Organizirano civilno društvo u tome može imati ključnu ulogu. Ne smijemo smetnuti s uma da uspješna zelena tranzicija u prvom redu iziskuje podršku građana.“

Povjerenica za energetiku **Kadri Simson** dodala je: „Odnosi s našim partnerima će se promijeniti. Ako želimo prevladati klimatsku krizu, svi moraju biti uključeni. Novi energetske sustav iznjedrit će nove odnose.“

Barbara Pompili, francuska ministrica ekološke tranzicije, napomenula je da će se zeleni plan i zelena tranzicija dramatično odraziti na međunarodne odnose. Europa mora što ambicioznije smanjivati emisije,

štititi i obnovljati biološku raznolikost i boriti se protiv onečišćenja. Solidarnost ima ključnu ulogu u osiguravanju zelenog plana i istinski pravedne tranzicije. Glavni naglasak trebao bi biti na zelenoj tranziciji energetskog sektora, a geopolitičke mjere EU-a stoga bi trebale pomoći u smanjenju nestabilnosti cijena energije i ujedno smanjiti rizike povezane s promicanjem i širenjem upotrebe čiste energije. Za otvorenu stratešku autonomiju potrebni su novi lanci vrijednosti, u kojima sva kretanja moraju biti popraćena kvalitetnim lokalnim radnim mjestima i povratom dobiti za lokalne zajednice. (at)

Dijalog uz posredovanje EU-a i dalje je ključan za normalizaciju odnosa Kosova i Srbije

Na 51. sastanku Odbora za praćenje zapadnog Balkana u središtu pozornosti bili su rješavanje sukoba i normalizacija odnosa Kosova* i Srbije. Na sastanku, kojim je predsjedao Ionuț Sibian, bili su prisutni istaknuti govornici iz redova dužnosnika EU-a, stručnjaci za zapadni Balkan, kao i predstavnici civilnog društva iz lokalnih zajednica, koji su se složili da je dijalog uz posredovanje EU-a jedini način za postizanje napretka.

Miroslav Lajčák, posebni predstavnik EU-a za dijalog Beograda i Prištine i druga regionalna pitanja na zapadnom Balkanu, iznio je pregled stanja u pogledu dijaloga uz posredovanje EU-a i s njim povezanih izazova, izrazivši žaljenje zbog toga što je rasprava ponovno morala biti usmjerena na rješavanje sukoba, umjesto na okončanje procesa normalizacije.

Marko Prelec iz krizne skupne izjavio je da sveobuhvatni sporazum Kosova i Srbije u ovom trenutku nije realističan cilj jer bi takav sporazum podrazumijevao uzajamno priznavanje.

Leon Hartwell iz Centra za analizu europskih politika (CEPA) izrazio je žaljenje zbog toga što ima vrlo malo političke volje za provedbu postojećih 30 sporazuma Kosova i Srbije, sklopljenih uz posredovanje EU-a.

Branislav Staníček iz Službe Europskog parlamenta za istraživanja (EPRS) naglasio je važnost transatlantske suradnje za uspješnu normalizaciju dijaloga. Sudionici iz lokalnih organizacija civilnog društva iz Beograda, Prištine i Sjeverne Mitrovice istaknuli su važnost stvaranja uvjeta za premošćivanje etničkog jaza između zajednica.

*Ovim nazivom ne dovodi se u pitanje stajalište o statusu Kosova i on je u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova. (at)

Klimatskim politikama u okviru paketa „Spremni za 55 %“ treba se osigurati ravnoteža između pravednosti, smanjenja emisija i konkurentnosti

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) pozvao je na poduzimanje niza mjera kako bi se osiguralo savjetovanje sa svima i kako bi svi imali koristi od prijedloga Europske komisije u

okviru paketa „Spremni za 55 %“, kojim se EU stavlja na dobar put da smanji emisije ugljika za 55 % do 2030.

Postizanje revidiranih ciljeva za 2030., kako je predloženo u paketu „Spremni za 55 %“, neravnomjerno će utjecati na sektore, regije i zajednice cijele Europe. Stoga je iznimno važno da se odgovarajući mehanizmi solidarnosti pravilno osmišljavaju i na odgovarajući način financiraju kako bi se postigla socijalno pravedna, konkurentna i zelena tranzicija”, rekao je **Cillian Lohan**, potpredsjednik EGSO-a.

Mišljenja i zaključci EGSO-a

EGSO u svojim mišljenjima (ukupno [22 mišljenja](#) style="color:blue"> class="underline">) snažno podupire paket kao mjeru potrebnu za ubrzavanje energetske tranzicije i postizanja klimatske neutralnosti. Međutim, također naglašava da se politikama treba osigurati ravnoteža između socijalne pravednosti, smanjenja emisija i konkurentnosti.

Preporuke EGSO-a

- Iako su neki sektori teško pogođeni mjerama predloženima u okviru paketa, zelena tranzicija stvorit će prilike za druge sektore. Cilj treba biti osiguravanje uravnoteženih politika kojima se podržavaju oni koji su najteže pogođeni klimatskom tranzicijom.
- Programi za usavršavanje i prekvalifikaciju poduzetnika i radnika potrebni su kako bi se osigurao pristup najnovijim dostupnim tehnologijama te digitalnim i održivim vještinama.
- Uključivanje civilnog društva ključno je za transparentnost, odgovornost i uspostavljanje uravnotežene ekonomske politike diljem EU-a u kojoj će svi interesi biti usklađeni.
- Socijalni partneri i relevantne organizacije civilnog društva imaju važnu ulogu i moraju biti uključeni i u faze planiranja i u faze provedbe paketa mjera „Spremni za 55 %“.

Bitno je da nitko ne bude zapostavljen u tranziciji, što znači da dobrobit građana treba biti u središtu zelene tranzicije. (mr)

Plan oporavka EU-a mora doprinijeti pravednoj tranziciji resursno i energetske intenzivnih industrija EU-a

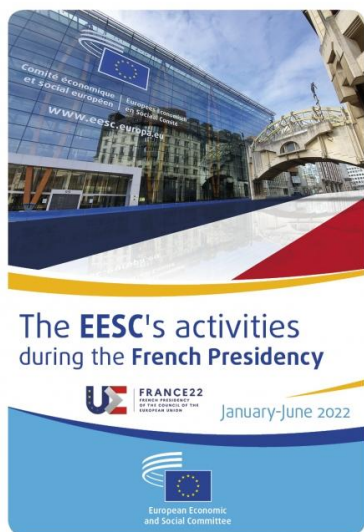
Europski gospodarski i socijalni odbor usvojio je [samoinicijativno mišljenje](#) „Kako resursno i energetske intenzivne industrije mogu iskoristiti EU-ov plan oporavka za društveno prihvatljiv prelazak na dekarbonizaciju i digitalizaciju“. EGSO potiče Komisiju i druge institucije EU-a da zajamče jednake uvjete na jedinstvenom tržištu s ciljem izbjegavanja neuravnoteženih prednosti koje

ovise o pristupu pojedine države članice.

Pandemija je teško pogodila industrijsku proizvodnju u Europi, a europska poduzeća u sektorima s velikom potrošnjom resursa i energije, koja su ionako bila u teškom položaju, sada su suočena s dodatnom, neočekivanom krizom. Europska poduzeća u tom sektoru ujedno su suočena i s hitnom potrebom da se prilagode ciljevima europske politike da se putem provedbe europskog zelenog plana počne rješavati pitanje klimatskih promjena.

„Industrijska tranzicija postići će se samo ako se provede energetska tranzicija. Za [pravednu tranziciju](#) u skladu s ciljem [ugljične neutralnosti](#) od presudne su važnosti istraživanje i inovacije i pravilna provedba planova EU-a za oporavak. Za to će od ključne važnosti biti dostupnost dostatnih, cjenovno pristupačnih niskougljičnih izvora energije koji omogućuju niskougljičnu industrijsku proizvodnju“, poručio je izvijestitelj **Andrés Barceló Delgado**.

„Ključno je omogućiti pravednu tranziciju za resursno i energetske intenzivnu industriju. Mehanizam EU-a za oporavak i s njime povezani nacionalni planovi za oporavak i otpornost moraju dovesti do otvaranja i održavanja kvalitetnih radnih mjesta, uključivati socijalne partnere i podupirati tranzicije na tržištu rada prekvalifikacijom i usavršavanjem“, izjavio je suizvijestitelj **Enrico Gibellieri**. (ks)

Aktivnosti EGSO-a tijekom francuskog predsjedanja Europskom unijom

Francusko predsjedanje Vijećem Europske unije odvija se u ključnom trenutku, u vrijeme kada se Europska unija suočava s brojnim zdravstvenim, socijalnim, gospodarskim i ekološkim izazovima.

Među glavnim prioritetima francuskog predsjedništva u prvom je redu veća suverenost Europe u području migracija, obrane i politike susjedstva, uz druge važne ciljeve kao što su izgradnja novog europskog modela, koji bi pomirio gospodarsku, ekološku i socijalnu dimenziju, i jačanje našeg zajedničkog osjećaja pripadnosti, koji je u srži europskog projekta i glavna tema Konferencije o budućnosti Europe. Francuska

tijekom svojeg predsjedanja Vijećem Europske unije namjerava posebnu pozornost posvetiti i glasu mladih, koji su u 2022. stavljeni u prvi plan proglašenjem Europske godine mladih.

Europski gospodarski i socijalni odbor, koji je odlučan blisko surađivati s francuskim predsjedništvom i pobrinuti se da se čuje glas organizacija europskog civilnog društva, sa zadovoljstvom iščekuje predstojeću suradnju na ostvarenju snažne Europske unije bliske svojim građanima i građankama. U ovoj su brošuri navedene glavne aktivnosti i inicijative koje će EGSO pokrenuti kako bi podržao rad predsjedništva. Brošura je dostupna na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku na [internetskim stranicama EGSO-a](#). Tiskane primjerke možete zatražiti na adresi vipcese@eesc.europa.eu. (af)

NOVOSTI IZ SKUPINA

Nova vizija za budu?nost Europe

EGSO-ova Skupina poslodavaca

Budućnost Europe usko je povezana s budućnošću njezine industrije. Velike ambicije iziskuju snažna i inovativna poduzeća koja raspolažu sredstvima za ispunjavanje potreba digitalne i zelene tranzicije uz istodobno poticanje konkurentnosti EU-a.

Zbog toga je Skupina poslodavaca svoje vodeće događanje organizirala u kontekstu Konferencije o budućnosti Europe, koja se upravo održava, kako bi se o tim temama razgovaralo s direktorima inovativnih poduzeća, članovima EGSO-a i predstavnicima europskih poslovnih udruženja. Poseban gost bio je Herman Van Rompuy, bivši predsjednik Europskog vijeća. Na temelju govora glavnih govornika, panel-rasprave, komentara i pitanja publike mogu se izvući sljedeći zaključci:

- 1. Ponovno treba uliti nadu i optimizam u europski projekt:** dok pandemija i dalje traje, izgradnja bolje budućnosti moguća je samo ako se tome pridoda i poduzetnički duh.
- 2. Europa mora biti konkurentnija radi poboljšanja prosperiteta za sadašnje i buduće generacije:** Konferencija o budućnosti Europe morala bi biti usmjerena na opipljive rezultate nakon COVID-a i obnovu ekonomije kako bi Europa postala najatraktivnije mjesto za pokretanje, vođenje i razvoj poslovanja.
- 3. Postojeći institucijski okvir treba iskoristiti u potpunosti:** EU treba u potpunosti iskoristiti postojeći institucijski okvir jer mnoge od svojih ciljeva može ostvariti bez izmjene Ugovora.
- 4. Za inovacije i rast potrebni su širi pogled i višesektorska partnerstva:** u svijetu koji se neprestano mijenja uspostavljanje mreža izvan vlastitog sektora i stvaranje dinamičnih mreža na lokalnoj i globalnoj

razini širom digitalnih ekosustava ključne su sastavnice inovacije i rasta, čime se potiče europski model održivog rasta.

5. Za uspjeh dvostruke tranzicije potrebna je suradnja vlada i poduzeća: da bi se ubrzala zelena i digitalna tranzicija, razne inicijative treba objediniti u jednu koherentnu politiku.

6. Novi održivi poslovni modeli: budućnost Europe usko je povezana s budućnošću njezine industrije, a velike ambicije iziskuju jaka i inovativna poduzeća. Budućnost poduzeća ovisi o njihovoj sposobnosti da se prilagode i preoblikuju u nove i održivije poslovne modele.

7. Nužni su nam talenti, obrazovanje i vještine prikladni za budućnost: važnost vještina i obrazovanja ogleda se u zajedničkoj odgovornosti za inovacije u cijelom ekosustavu, a to je ključno za konkurentnost Europe i njezin uspjeh u digitalnoj i zelenoj tranziciji. Želite li saznati više o događanju i angažmanu EGSO-ove Skupine poslodavaca na Konferenciji o budućnosti Europe:

Integralno izvješće: <https://europa.eu/!76xuy6>

Videozapis događanja: <https://www.youtube.com/watch?v=xd9AWe1W3nE&t=1s>

Manifest „Making the EU Capable of Action”: <https://europa.eu/!qRGjVK>

Internetska stranica događanja s dodatnim informacijama: <https://europa.eu/!Qxx7C9> (dv/kr)

Treba okončati zastoje u provedbi patenata za cjeviva protiv COVID-a

EGSO-ova Skupina radnika

Dok se Europljani oporavljaju od božićnih praznika kontinentom se širi val novih slučajeva COVID-a 19: novi soj, omikron, eksponencijalno je povećao broj zaraza širom svijeta. Međutim, zahvaljujući povećanju imuniteta i prethodnom cijepljenju, kao i prirodnom razvoju virusa u manje smrtonosne i agresivne sojeve, među oboljelima, kojih je ekstremno broj, ima manje teških oblika bolesti, hospitalizacija i smrtnih slučajeva.

No, naši su zdravstveni sustavi ponovno preopterećeni. Stope cijepljenja u bogatim zemljama općenito su vrlo visoke, ali to, nažalost, nije slučaj u mnogim dijelovima svijeta, čiji zdravstveni sustavi usto nisu dovoljno pripralni. Pandemija danonoćno odnosi živote po cijelom svijetu, a posebno teško pogađa zemlje u razvoju, u kojima virus i dalje mutira alarmantnom brzinom. Ponekad se, ali ne uvijek, razvije u blaže varijante poput omikrona.

Da bismo konačno prevladali pandemiju, moramo poduzeti veće napore u pogledu cjeviva, koja se razvijaju zahvaljujući izvanrednim postignućima u znanosti i medicini i milijardama javnih ulaganja pa moraju ostati javno dobro, a njihovo uvođenje treba biti pod kontrolom demokratskih institucija. Patente za cjeviva protiv

COVID-a 19 i šire zdravstvene proizvode i tehnologije treba privremeno izuzeti iz primjene Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO). Izuzeće iz primjene TRIPS-a predložile su pred godinu dana Indija i Južna Afrika kako bi osigurale da tijekom ove pandemije prava intelektualnog vlasništva ne postanu prepreka hitnom, univerzalnom i cjenovno pristupačnom pristupu povezanim zdravstvenim proizvodima i njihovu razvoju, uključujući cjepiva potrebna za borbu protiv COVID-a 19. Predloženo izuzeće prava intelektualnog vlasništva povezanih s COVID-om 19 iz primjene TRIPS-a (među ostalim za cjepiva protiv COVID-a 19) u WTO-u je podržalo više od 100 zemalja, no Europska unija jedna je od članica koje to još nisu učinile.

Ne postigne li se hitan dogovor o izuzeću, nekoliko velikih farmaceutskih poduzeća moći će spriječiti druge proizvođače da proizvode cjepivo protiv COVID-a 19 i time otežati napore EU-a da poveća proizvodnju cjepiva na svom teritoriju, ali i u zemljama u razvoju širom svijeta. Produljenje ove pandemije ugrožit će i gospodarski oporavak EU-a i cijelog svijeta. Kao što je pokazao novi val tijekom božićnih praznika, endemski kraj pandemije možda i jest na vidiku, ali je vrlo daleko, a ako velikom dijelu stanovništva cjepivo i dalje ne bude dostupno, pandemija će odnijeti još mnoge ljudske živote. (prp)

Studija EGSO-a otkriva neusklađenost izmeđ u velikog interesa za volontiranje i stvarnih mogućnosti

Skupina EGSO-a „Raznolikost Europe“

U svim državama članicama EU-a građani i građanke voljni su volontirati, kako potvrđuje nedavna studija EGSO-a „[Novi trendovi u razvoju volontiranja u Europskoj uniji](#)“. Međutim, iako postoji velik interes za volontiranje, stvarne stope volontiranja razlikuju se od jedne države članice do druge, uglavnom zbog razlika u tradiciji i infrastrukturi.

Studija ukazuje i na dva paneuropska trenda u strukturi volontiranja: pojava novih aktera koji se sve više angažiraju u poticanju zamaha volontiranja i njegovu usklađivanju s mogućnostima volontiranja te povećanje spontanog volontiranja kao rezultat novih tehnologija i socijalnih medija.

U studiji se predlaže ulaganje u poticanje angažmana trećih strana i uklanjanje prepreka spontanom, pojedinačnom volontiranju. Preporučuje se i pomoć volonterskim organizacijama da volonterske aktivnosti u većoj mjeri prilagode preferencijama potencijalnih volontera i volonterki.

EGSO je studiju naručio na zahtjev [Skupine „Raznolikost Europe“](#), čiji su članovi i članice svakodnevno u bliskom kontaktu s volonterima i volonterkama i imaju ključnu ulogu u organiziranju i podržavanju volonterskih aktivnosti.

Studija je objavljena u prosincu u kontekstu Međunarodnog dana volontera i predstavljena na internetskom događanju u organizaciji Skupine „Raznolikost Europe“. To je medijsko događanje moderirala potpredsjednica Skupine „Raznolikost Europe“ **Kinga Joó**, uz uvodno izlaganje predsjednika te skupine **Séamusa Bolanda** i izlaganje glavnog autora studije **Lucasa Meijsa** i izvjestitelja za nedavno sastavljeno

EGSO-ovo mišljenje „[Volonteri – Građani grade budućnost Europe](#)“ **Krzysztofa Patera**.

Više o [studiji](#), [EGSO-ovom mišljenju](#) i [predstavljanju studije](#) može saznati na internetskim stranicama EGSO-a.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

99 učenika i učenica udružuje se u borbi protiv lažnih vijesti

Tijekom sljedećih mjeseci učenici i učenice srednjih škola diljem Europe pripremat će se za razmjenu ideja o tome kako se boriti protiv dezinformacija u Europi. U ožujku će odabrati najpopularnije ideje koje će predstaviti čelnicima i čelnicama EU-a.

„Istina o lažima. Mladi se odupiru dezinformacijama“ naziv je EGSO-ova 13. vodećeg događanja za mlade „Tvoja Europa, tvoje mišljenje“ (YEYS).

Za sudjelovanje na događanju [YEYS 2022](#), prijavila se 561 srednja škola iz 27 država članica EU-a i pet država kandidatkinja (Albanija, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Srbija i Turska). Krajnji rok za prijave bio je 2. prosinca 2021. Škole sudionice, po jedna iz svake zemlje, odabrane su ždrijebom 9. prosinca 2021. [Popis odabranih škola](#) dostupan je na internetu.

Rasprave će se održati na daljinu 31. ožujka i 1. travnja 2022. EGSO aktivno radi na pripremama za doček 99 učenika i učenica i njihovih nastavnika i nastavnica.

Najkasnije sredinom siječnja 2022. članovi i članice EGSO-a u svojstvu mentora i mentorica počet će obilaziti odabrane škole kako bi učenicima i učenicama pomogli da se pripreme za glavne sjednice.

Svrha je događanja informirati mlade o opasnostima koje donosi dezinformiranje i potaknuti ih da postanu aktivniji u borbi protiv lažnih vijesti.

YEYS 2022. smatra se jednim od glavnih događanja za mlade u okviru Europske godine mladih 2022. (ck)

Dostavljači na dva kotača – moderni kauboji: izložba fotografija

EGSO organizira virtualnu izložbu fotografija francuskog fotografa Frédérica Stucina, na kojima se dostavljači hrane prikazuju kao prepoznatljiv motiv današnjeg gradskog života i novi oblik zapošljavanja kojim se često zaobilaze europski propisi o zdravlju i sigurnosti radnika.

Izložba obuhvaća seriju od 20 fotografija dostavljača koji razvoze hranu za Uber Eats, Deliveroo i druge slične platforme.

„Dostavljači jure gradom danju i noću, na biciklima i skuterima, i podsjećaju me na legendarne jahače koji su u SAD-u dostavljali poštu za Pony Express“, rekao je **Frédéric Stucin**.

Fotografije prikazuju i teške uvjete u kojima rade: vani su po svim vremenskim uvjetima, čekaju pred restoranima, sami plaćaju prijevoz i kazne, nose se s bezobzirnim platformama i zahtjevnim klijentima, prihvaćaju rizik od nesreće.

Platforme za koje rade govore o fleksibilnosti i slobodi u izboru radnog vremena, ali mnogi od tih radnika lišeni su brojnih osnovnih radničkih prava. Postignut je određen napredak i neke platforme sada nude malo bolje uvjete, a sami radnici počinju uspostavljati mehanizme uzajamne potpore.

„Ovim slikama htio sam odati počast hrabrim ljudima koji zaslužuju naše poštovanje“, kaže **Stucin**.

Fotografijama se skreće pozornost na probleme s kojima se susreće to rastuće mnoštvo atipičnih radnika, usporedno s [mišljenjem EGSO-a o socijalnom dijalogu kao instrumentu koji doprinosi zdravlju i sigurnosti na radu](#), o kojem će se raspravljati na siječanjском plenarnom zasjedanju.

Izložba prati francusko predsjedanje Vijećem EU-a, a trajat će **od 15. siječnja do 15. veljače 2022.** Pogledajte je [OVDJE](#). (ck)

Urednici

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Suradnici u ovom broju

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katharina Radler (kr)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)

Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinacija

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knobloch (bk)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546 94 76
E-pošta: eescinfo@eesc.europa.eu

EGSO info objavljuje se devet puta na godinu tijekom plenarnih zasjedanja EGSO-a. ? EGSO info dostupan je na 23 jezika.

EGSO info ne predstavlja službeno izvješće o radu EGSO-a; informacije o tome dostupne su u Službenom listu Europske unije ili drugim publikacijama Odbora.

Umnažanje je dopušteno ako se EGSO info navede kao izvor te primjerak pošalje uredniku.

01/2022